

Posudek oponenta diplomové práce

Ústav sociální práce Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové

Autor(ka) závěrečné práce: Bc. Lenka Draganovičová

Název závěrečné práce: Financování sociální politiky

Hodnocení formulace hlavního cíle práce:

~~A B C D E F~~

Odůvodnění:

Hlavní cíl práce je definován velmi obecně, současně hlavní cíl práce není rozdělen na další dílčí cíle, tak jak definuje Metodický pokyn ředitele ÚSP č. 1/2018. Díky velké obecnosti cíle nelze jasně definovat, zda bylo cíle reálně v práci naplněno. Jelikož se jedná o magisterskou práci, bylo by vhodné se primárně zaměřit na jasné a strukturované definování cíle práce.

Hodnocení struktury práce:

~~A B C D E F~~

Odůvodnění:

Struktura a členění práce je vhodné a obecně odpovídá požadavkům.

Hodnocení teoretické části práce:

~~A B C D E F~~

Odůvodnění:

Teoretická část je členěna jasně a logicky na sebe navazuje. Obecně popisuje členění sociální politiky dle obecně platných definic. V rámci práce by bylo vhodné popsat i vlastní postoj či členění nástrojů sociální politiky, případně i diskuze nad různými pojetí či definicemi sociální politiky. Z textu je zřejmé, že primárním východiskem pro popis sociální politiky v ČR je spíše fiskální než věcný, což samozřejmě nemusí být na škodu.

Hodnocení metodické části práce:

~~A B C D E F~~

Odůvodnění:

Lze konstatovat, že metodická část obsahuje základní a předepsané parametry. V práci ale chybí jasný popis způsobu výpočtu. Odkaz na zdroj Ministerstva financí a vlastní výpočty není možné považovat za hodnověrný zdroj pro ověření metodologie výzkumu. Vhodné by bylo jasně popsat, jak autorka došlo k výpočtu či predikci. Současně nelze souhlasit s tím, že např. na str. 58 citují: „*Výrazný nárůst výdajů na příspěvek na bydlení souvisí s nižšími příjmy vysokého počtu nezaměstnaných, se zvýšením nákladů na bydlení a stanovením normativů na propočet této dávky.*“ Ve sledovaném období sice krátce došlo k navýšení, ale naopak od roku 2016 dochází ke snížení. Výraznější pokles je zatelný u doplatku na bydlení. Navíc tento údaj v celkových výdajích je spíše marginální veličinou, jelikož příspěvek na bydlení je pojistnou dávkou ze systému státní sociální podpory, kde nejvyšší objem má rodičovský příspěvek. Více než samotný nárůst či pokles jedné z dávek, je spíše důležitější se dívat na celkové náklady pojistných a nepojistných dávek, kdy například u státní sociální podpory jsou výdaje státu od roku 2011 okolo 35 mld. Kč a tyto náklady jsou více méně bez výrazných výkyvů. K výraznému snížení výdajů státu můžeme pak vidět u dávek hmotné nouze, kde se výdaje za rok 2018 předpokládají na úrovni roku 2011. Současně není zřejmé, co autorka myslí pojmem „*Transfery územním rozpočtům na dávky*“ (viz str. 58 a násl.), jelikož vlivem sociální reformy, kterou autorka správně uvádí, již obecní úřady obcí s rozšířenou působností nevyplácí sociální dávky, ale Úřad práce ČR. Zde se objevují asi největší rezervy práce, které byly způsobeny primárně odlišným pohledem na sociální politiku, tedy optikou Ministerstva financí a nikoliv v přímé provazbě na legislativní rámec sociální politiky.

Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:

~~A B C D E F~~

Odůvodnění:

Z textu není jasné, co autorka považuje za sociální politiku a tedy co všechno obsahují výdaje na státní sociální politiku a politiku zaměstnanosti. Velkým limitem také je to, že se směšují mandatorní či nemandatorní výdaje, což výrazně skresluje i interpretaci celkových výsledků výzkumu. Dále např. u tabulky č. 13, str. 59 se uvádí, že výdaje na dávky státní sociální podpory v roce 2017 byly 37,9 mld. Kč, nicméně dle údajů MPSV byly výdaje pouze 34,316 mld. Kč. Ve výzkumné části také chybí jasně definované hypotézy výzkumu, které by byly následně v závěrečném hodnocení potvrzeny či vyvráceny, což vnímám jako největší problém celé výzkumné části. Závěr pak obsahuje spíše vlastní názory či postřehy, nikoliv však jasné vyhodnocení výsledků výzkumu.

Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:

~~A B C D E F~~

Odůvodnění:

Jak jsem již uvedl v předchozí části, tak práci chybí jasné definování cílů a dílčích cílů práce. Z tohoto důvodu nelze tedy dojít k tomu, zda byly naplněny cíle práce. U magisterské práce je očekáváno, že autorka přijde i s vlastními návrhy řešení sociálních problémů, na které ve své práci upozorňuje, případně bude kriticky hodnotit návrhy na řešení různých autorů, což v práci postrádám.

Hodnocení formální stránky práce:

~~A B C D E F~~

Odůvodnění:

Formální stránka práce splňuje základní požadavky.

Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:

~~A B C D E F~~

Odůvodnění:

Práce obsahuje základní popis současného stavu a snaží se predikovat její vývoj, což považuje za přínosné pro orientaci v problematice, ale primárně z pohledu Ministerstva Financí, který je odlišný od pohledu MPSV, což může být ku prospěchu věci. Nicméně v práci postrádám jasnější vymezení sociální politiky, jasnější strukturování problémů a návrhu řešení.

Další připomínky:

Doporučuji dopsat, alespoň do poznámky pod čarou, co je pojem: „Výdaje na soc. věci a politiku zaměst.“, „Transfery úz. rozpočtům na dávky“. Dále by bylo vhodné ještě překontrolovat výdaje státu na jednotlivé dávky, případně oslovit MPSV.

Otázky k obhajobě:

1. Co považuje za autorka, za největší problém výdajů státu na sociální politiku, kromě starobních důchodů?
2. Jaké navrhuje autorka řešení tohoto problému (při formulaci řešení využijte i různé autory)?
3. Vyberte jednu zemi EU, kterou považujete za vhodný příklad zajištění státu v oblasti sociální politiky a stručně zdůvodněte.

Celkové zhodnocení práce:

~~A B C D E F~~

Odůvodnění:

Autorka popisuje oblast výdajů státu na sociální politiku. Zabývá se jednotlivými oblastmi a současně upozorňuje na základní limity současného systému ve spojitosti se stárnutím obyvatel a politikou 4.0. Největším limitem samotné práce je výzkumná část, která sice obsahuje predikci dlouhodobého vývoje, ale není zřejmé, zda k těmto výsledkům dospěla autora sama nebo primárně interpretovala výsledky Ministerstva Financí. Při vhodném zodpovězení otázek, lze celkové hodnocení o stupeň zvýšit.

V Praze dne 29. 4. 2019

Mgr. Bc. David Pospíšil, DiS.

jméno oponenta (strojově)

.....

podpis oponenta